

Gemeenteraad van Hengelo
Postbus 18
7550AA Hengelo

Gemeente Hengelo

Postbus 18
7550 AA Hengelo

Onderwerp	Zaaknummer	Uw kenmerk	Datum
Beantwoording raadsragen wegvallen Voedselbank	3042421		24 maart 2020

Geachte leden van de raad,

Door de fractie van de SP zijn raadsragen over het wegvallen van de voedselpakkettenlevering van de voedselbank gesteld. Ook door andere partijen zijn informeel richting de portefeuillehouder zorgen geuit over het besluit van de Stichting Voedselbank Midden Twente (hierna: VMT) om met ingang van 13 maart te stoppen met de distributie van voedselpakketten.

Hieronder geven wij antwoord op deze vragen en plaatsen we ze in het perspectief van de hectiek van de afgelopen week. De vragen van de SP zijn immers gesteld op zondag 15 maart en sindsdien is er veel gebeurd en veranderen de omstandigheden waarbinnen wij moeten handelen ook continue.

Vraag 1

Is het correct dat we vernomen hebben dat de gemeente eveneens overvallen is door deze 'maatregel' van de voedselbank?

Antwoord

Dat is inderdaad correct. Wij zijn niet betrokken bij de besluitvorming en/of hierover vooraf door de voedselbank geïnformeerd. Ons Klantcontactcentrum werd vrijdagmiddag gebeld door klanten van de voedselbank dat ze daar niet terecht konden. Hetzelfde gold voor de gemeenten Hof van Twente en Borne waaraan VMT ook levert.

Vraag 2

Wat doet het college om de nood voor de gestokte voorziening van voedselpakketten aan honderden huishoudens in Hengelo en omgeving te lenigen? Hoe kan de gemeente de voedselbank faciliteren? Hoe kan de gemeente deze mensen helpen? Gaat het vooral om de distributie? Hebben we mogelijk een noodfonds hiervoor?

Antwoord

Ook wij betreuren de ontstane situatie. Het is natuurlijk verschrikkelijk dat mensen in een kwetsbare positie extra zorgen hebben of zij nog wel te eten hebben. We hebben de afgelopen dagen daarom zowel ambtelijk als bestuurlijk zeer uitgebreid en ook frequent gesproken (gelet op de omstandigheden beperkt fysiek overleg, veelal per mail en per telefoon) met het bestuur van VMT. Over het sluiten van de voedselbank, de impact hiervan op klanten en de afwegingen die hiertoe hebben geleid. Uiteindelijk, én na bespreking van alle mogelijke alternatieven, was er bij alle betrokkenen begrip voor de afweging die VMT heeft gemaakt om te stoppen. Bij zowel het inpakken van de pakketten als de distributie zijn veel mensen tegelijk op een (te) klein oppervlak aanwezig. De huidige vrijwilligers vinden – mede gelet op hun leeftijd – dat geen acceptabel risico.

Vermeld altijd het zaaknummer als u contact opneemt met de gemeente.

Bezoekadres
Burgemeester van der
Dussenplein 1

E-mailadres
gemeente@hengelo.nl
Telefoonnummer
14-074

Ook andere vrijwilligers dit werk laten doen, acht men in strijd met de regels die nu worden afgegeven over afstand en contact. Ook zijn voor de essentiële, coördinerende taken binnen de voedselbank juist nu de benodigde vrijwilligers niet aanwezig. Het probleem dat VMT ziet is dus breder dan de distributie van pakketten. Ook wij zien natuurlijk dat besturen van voedselbanken in de omgeving nog een andere keuze maken.

Gelet op het overleg dat wij hebben gehad en het standpunt van het bestuur van de VMT blijft de conclusie dat VMT de komende weken geen voedselpakketten zal verstrekken.

Landelijke ontwikkelingen

Het besluit van VMT staat niet op zich. Meerdere voedselbanken in Nederland hebben dat besluit al genomen en de verwachting van Voedselbanken Nederland is dat er nog veel zullen volgen. Iedereen is het er over eens dat mensen, die in acute problemen komen door de sluiting van de voedselbanken, geholpen moeten worden. Het is echter van belang dat op korte termijn daarvoor een landelijke lijn wordt bepaald. Voedselbank Nederland heeft dan ook een beroep gedaan op het Kabinet voor financiële steun om aan alle klanten van de voedselbanken in Nederland vouchers te verstrekken om in reguliere supermarkten boodschappen te doen als de voedselbank, waarop men is aangewezen, gesloten is. Wij ondersteunen deze oproep zeer en hebben in onze bestuurlijke contacten aan de VNG gevraagd om bij het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid aan te dringen op een zeer spoedig antwoord op deze hulpvraag, zodat ons handelingsperspectief helder wordt. Wij hebben ook aangegeven het van belang te vinden dat er zo spoedig mogelijk een landelijke lijn wordt bepaald.

Als reactie op de hulpvraag van Voedselbanken Nederland hebben het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit met de VNG en Voedselbanken Nederland op 19 maart een actieteam in het leven geroepen. Het actieteam gaat helpen om de distributie en uitgifte van voedselbanken te versterken en roept hiervoor iedereen op die vrijwilliger wil zijn om zich te melden bij de lokale voedselbank. Vanzelfsprekend wilden wij hier als gemeente alle hulp en ondersteuning bij bieden om vrijwilligers te werven, bijvoorbeeld via de inzet van onze sociale media kanalen.

Helaas ziet VMT in de landelijke ondersteuning geen opening om de distributie en uitgifte weer op te starten en wachten zij een eventueel noodscenario (zoals bv een vouchersysteem) van het actieteam, bedoeld voor klanten van voedselbanken die gesloten zijn, af. Als gemeente kunnen wij gelet op de afwachtende houding van VMT hierdoor ook mensen niet aansporen zich aan te melden als vrijwilliger.

Hoe nu verder?

De ontwikkelingen volgen elkaar in snel tempo op. Als gemeente ondersteunen we natuurlijk mensen die het financieel moeilijk hebben en voeren we onze (wettelijke) taken in de volle breedte uit. Denk hierbij aan de Participatiewet, bijzondere bijstand, minimabeleid en schuldhulpverlening. En ondanks dat het geen primaire taak van ons als gemeente is om voedselpakketten te verstrekken, hebben wij in afwachting van het antwoord van SZW, natuurlijk niet stil gezeten. In samenspraak met VMT en het Noodfonds Hengelo is er een manier gevonden om klanten die zich melden en in acute nood verkeren een oplossing te bieden.

Daarnaast is hartverwarmend om te zien hoeveel hulp en particuliere initiatieven in de afgelopen dagen is aangeboden. All4free en Stichting Help Anderen doen hun uiterste best alternatieve pakketten samen te stellen en uit te geven aan klanten van de voedselbank. De Hengelose ondernemer de heer Simsek gaat vanuit zijn pand aan de Deldenerstraat driemaal per week warme maaltijden verstrekken aan hulpbehoevenden. Wij hebben met al deze initiatiefnemers contact en ondersteunen ze met praktische hulp indien nodig en gewenst.

Vermeld altijd het zaaknummer als u contact opneemt met de gemeente.

Bezoekadres

Burgemeester van der
Dussenplein 1

E-mailadres

gemeente@hengelo.nl

Telefoonnummer

14-074

Bladnummer

3

Zaaknummer Uw kenmerk

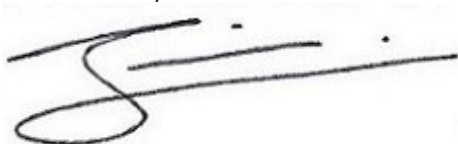
3042421

All4free is vrijdag begonnen met de uitgifte van 100 pakketten. Zij hebben contact met VMT die hen praktische informatie heeft verstrekt. Wij hebben alle initiatiefnemers op het hart gedrukt dat zij zich moeten houden aan de richtlijnen van het RIVM.

Voor de volledigheid hebben wij de verklaring van de Voedselbank Midden Twente d.d. 17 maart jl. als bijlage bij deze brief gevoegd, alsmede het bericht van SZW.

Wij hopen hiermee uw vragen voldoende te hebben beantwoord.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van Hengelo,
de secretaris, de burgemeester,

De heer J. Eshuis

De heer S.W.J.G Schelberg

Bijlagen: 2

Vermeld altijd het zaaknummer als u contact opneemt met de gemeente.

Bezoekadres

Burgemeester van der
Dussenplein 1

E-mailadres

gemeente@hengelo.nl

Telefoonnummer

14-074

16 maart 2020

Spontaan aanbod bezorgen voedselpakketten door inwoners

Vrijdag 13 maart heeft het bestuur van Voedselbank Midden Twente de (moeilijke) beslissing genomen om, vanwege het besmettingsgevaar van het coronavirus en de snelle ontwikkelingen daarin, voor het eerst in het 14-jarig bestaan de voedseluitgifte op de locaties Borne, Goor en Hengelo tijdelijk stop te zetten. Deze beslissing is voor vele inwoners aanleiding om de voedselpakketten bij de klanten van de voedselbank thuis te willen bezorgen. Een goed bedoelde actie die het besmettingsgevaar helaas niet uitsluit.

Waarom tijdelijke stop uitgifte op vrijdag

Wekelijks worden er 350 voedselpakketten uitgegeven. Veel klanten komen met 2 of 3 personen. Hierdoor loopt tijdens de uitgifte in Hengelo het aantal personen op tot 600. Veel meer dan de door de richtlijnen toegestane 100 personen. Ook bij het uitgiftepunt in Borne komen er een groot aantal mensen binnen. In Goor maakt de voedselbank gebruik van een ruimte van een zorginstelling waar de meest kwetsbare mensen verblijven.

De ruimte op de locaties is beperkt. Hierdoor is het onmogelijk om de 'anderhalve meter sociale ruimte' toe te passen. Dat geldt voor het hele proces van sorteren van voedsel, het inpakken van voedsel in kratten en het uitdelen aan klanten. Daarbij zijn onze vrijwilligers voor het overgrote deel ouder dan 60 jaar. Een aantal van hen heeft gezondheidsproblemen. Hierdoor vallen de meeste vrijwilligers in de door de deskundigen aangegeven risico groep.

Deze situaties leveren onze klanten en onze vrijwilligers een groot risico op.

De bezorgservice

Veel inwoners hebben aangeboden de kratten bij de klanten van de voedselbank thuis te bezorgen. Dit aanbod verandert het proces van sorteren en inpakken van voedsel in een beperkte ruimte door vrijwilligers die tot de risicogroep behoren niet.

Als de kratten bij de klanten thuis worden bezorgd, dan moeten de kratten ter plekke worden uitgepakt. Daarna moeten de bezorgers er voor zorgen dat de kratten schoongemaakt en teruggebracht worden naar de locatie waar de kratten vandaan komen. De Nederlandse Voedsel en Warenautoriteit eist dat het voedsel uit de koeling en de vriezers gekoeld dan wel bevroren bij de klanten wordt afgeleverd. De voedselbank heeft hiervoor niet de faciliteiten.

Privacywetgeving

De wetgeving verbiedt dat voedselbanken persoonsgegevens (naam en adres) aan anderen doorgeven. Voor een bezorgservice zijn deze gegevens wel nodig. Alle vrijwilligers hebben een geheimhoudingsverklaring getekend. Slechts de administratie kent de namen en de adressen van klanten. Overige vrijwilligers kennen de klanten hooguit van gezicht.

Het bestuur heeft de tips en handreikingen van de landelijke organisatie van voedselbanken langsgelopen, maar vanwege de specifieke situatie was tijdelijke stopzetting de enige optie om de gezondheid van vrijwilligers en klanten zoveel mogelijk te waarborgen.

Welke mogelijkheden staan wel open?

Gemeenten (armoedebeleid) en ondernemers/bedrijven (maatschappelijk ondernemen) kunnen een bedrag voor een aanvullend pakket aanbieden. Voorwaarde is dan wel dat de klant van de voedselbank zelf met bewijs van inschrijving op het aanbod reageert. Vanwege de privacy mag de voedselbank geen gegevens doorgeven.

Steun voor voedselbanken in deze tijd van groot belang

Nieuwsbericht | 19-03-2020 | 11:54

De gevolgen van het coronavirus raken ons allemaal, maar in deze tijden is het belangrijk ervoor te waken dat de kwetsbaarste groepen in onze samenleving niet nog zwaarder getroffen worden. De voedselbanken spelen daarin een belangrijke rol. Daarom hebben het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit met de VNG en Voedselbanken Nederland een actieteam in het leven geroepen. Het actieteam gaat helpen om de distributie en uitgifte van voedselbanken te versterken.

Staatssecretaris Van Ark (SZW) en minister Schouten (LNV) brachten vandaag een bezoek aan Voedselbank Leiden om zich te laten informeren over de gevolgen van het Coronavirus. Op een aantal plekken hebben uitgiftepunten en distributiecentra de levering voorlopig moeten stoppen omdat veel vrijwilligers onder de risicogroep van het coronavirus vallen en dus niet aan het werk kunnen, hoe graag ze ook willen. De beide bewindspersonen roepen iedereen op die vrijwilliger wil zijn om zich te melden bij de lokale voedselbank. Er is op dit moment met name vraag naar mensen die al ervaring hebben met het distributieproces bij voedselbanken.

Het lukt de meeste voedselbanken op dit moment nog wel om de voedselvoorziening aan hun klanten te continueren. Dat is mede dankzij lokale initiatieven die ontstaan waarin voedselbanken, gemeenten en andere partijen elkaar vinden om de uitgifte van voedselpakketten te garanderen. Zo werkt bijvoorbeeld de Voedselbank in Groningen actief samen met lokale horecaondernemers. Ook de Leidsche horeca is gul. Dergelijke initiatieven zijn voor de voedselbanken van grote waarde.